



Województwo  
Kujawsko-Pom.



ul. Podgórna 1, 89-500 Tuchola,  
Tel. (+48) 52 33 437 12  
[sekretariat@tuchpark.pl](mailto:sekretariat@tuchpark.pl)

Tucholski Park Krajobrazowy  
jest Jednostką Samorządu  
Województwa Kujawsko-  
Pomorskiego

REZERWAT BIOSFERY  
BORY TUCHOLSKIE

[www.tuchpark.pl](http://www.tuchpark.pl)

[facebook.com/TucholskiParkKrajobrazowy](https://facebook.com/TucholskiParkKrajobrazowy)



### Tematyka zajęć edukacyjnych organizowanych przez Tucholski Park Krajobrazowy w sezonie letnim

**Zajęcia przeprowadzane są dla zorganizowanych grup do 30 osób, po  
wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym w siedzibie Tucholskiego Parku  
Krajobrazowego, tel. 52 33 43712**

Zajęcia mieszane: prelekcja multimedialna i cz. terenowa			
	Temat	Adresaci	Miejsce i czas trwania
1.	Prelekcja multimedialna „Atrakcje przyrodnicze, turystyczne i kulturowe Tucholskiego Parku Krajobrazowego”  Zajęcia mają na celu zaznajomienie się z przyrodą i kulturą TPK	Szkoły podstawowe Szkoły średnie	45 minut + czas wycieczki do uzgodnienia Zajęcia odbywają się w sali edukacyjnej TPK w Tucholi lub Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile
2.	„Zimorodek osobliwość faunistyczna Tucholskiego Parku Krajobrazowego”  Poznanie biologii i siedliska zimorodka nad rzeką Brdą	Szkoły podstawowe Szkoły średnie	120 minut Zajęcia odbywają się w Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile
3.	„Z kwiatka na kwiatek – dzicy zapylacze”  Poznanie dzikich pszczół, ich roli w przyrodzie i możliwości ich ochrony	Szkoły podstawowe Szkoły średnie	120 minut Zajęcia odbywają się w Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile

4.	<b>„Prywatne życie grzybów – 50 ciekawostek z życia grzybów”</b>  Poznanie ciekawostek królestwa grzybów oraz ich poszukiwanie w terenie	Szkoły średnie	120 minut Zajęcia odbywają się w Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile
5.	<b>„Świat grzybów oczami krasnoludka”</b>  Poznanie różnorodności grzybów, zbiór w terenie	Szkoły podstawowe	120 minut Zajęcia odbywają się w Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile
6.	<b>„Torfowiska – ostoje bioróżnorodności”</b>  Poznanie rodzajów torfowisk, sposobu powstawania, roślinności charakterystycznej, znaczenie w przyrodzie	Szkoły średnie	120 minut Zajęcia odbywają się w Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile lub w sali edukacyjnej TPK w Tucholi, w rezerwacie torfowiskowym
7.	<b>„Rośliny trujące i zwierzęta jadowite”</b>  Poznanie wybranych roślin i zwierząt zagrażających człowiekowi, rozpoznawanie ich w naturze	Szkoły podstawowe Szkoły średnie	120 minut Zajęcia odbywają się w Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile
<b>Zajęcia terenowe</b>			
1.	<b>„Wycieczka botaniczna”</b>  Poznanie w terenie roślin zielnych, krzewów i drzew	Szkoły średnie	120 minut Zajęcia odbywają się przy Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile oraz rezerwacie przyrody Dolina Rzeki Brdy”
2.	<b>„Drzewo moim przyjacielem”</b>  Poznanie morfologii, różnorodności i znaczenia drzew w przyrodzie, budowanie szacunku do nich	przedszkole szkoła podstawowa klasy młodsze	120 minut Zajęcia odbywają się przy Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile

Przy Ośrodku edukacji przyrodniczej i promocji Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie w Pile istnieje możliwość rozpalenia ogniska.

W siedzibie parku istnieje możliwość otrzymania mapy i informatora Tucholskiego Parku Krajobrazowego.

Na terenie Tucholskiego Parku Krajobrazowego wytyczone są dwie ścieżki dydaktyczne należące do Lasów Państwowych:

### **1. ŚCIEŻKA PRZYRODNICZO-DYDAKTYCZNA „JELENIA WYSPA” (NADLEŚNICTWO TUCHOLA)**

Ścieżka wytyczona została w południowo-wschodniej części Tucholskiego Parku Krajobrazowego nad rzeką Stążką, w pobliżu szosy wiodącej z Tucholi do Tlenia, jej długość wynosi 3,5 km, a wzdłuż trasy znajduje się 10 przystanków. Zarówno trasa jak i przystanki są oznakowane i zaopatrzone w tablice informacyjne. Wzdłuż trasy rozmieszczone są dodatkowo małe tabliczki z wykrzyknikiem, sygnalizujące różne ciekawostki przyrodnicze i historyczne, które trzeba samodzielnie odszukać. Ścieżka rozpoczynająca się i kończąca się obok Nadleśnictwa w Gołąbku biegnie w ten sposób, aby ukazać zwiedzającym charakterystyczne dla Borów Tucholskich zbiorowiska roślinne. Są to zróżnicowane pod względem wieku bory sosnowe z domieszką brzozy i świerka oraz zbiorowiska olsów i łęgów, a także stanowiska odnawiania lasów. Do najbardziej interesujących należą torfowiska oraz zbiorowiska bagienne i wodne rzeki Stążki. Pokonanie trasy stwarza możliwość zapoznania się ze złożonym ekosystemem leśnym Borów Tucholskich. Dodatkową atrakcją jest możliwość zwiedzenia Ogrodu Dendrologicznego w Gołąbku, gdzie na obszarze 2,61 ha rośnie 150 gatunków i odmian drzew i krzewów.

### **2. ŚCIEŻKA PRZYRODNICZO-LEŚNA W WOZIWODZIE (NADLEŚNICTWO WOZIWODA)**

Ścieżka przebiega częściowo przez rezerwat przyrody „Dolina Rzeki Brdy”, z punktu widokowego pięknie widać rzekę. Na trasie możemy zapoznać się z pracą leśnika i zasadami gospodarki prowadzonej w lesie. Ścieżka przyrodniczo-leśna - powstała z myślą o turystach chcących podziwiać unikalność przyrody, nie naruszając przy tym naturalnego środowiska. Jest to nic innego, jak wytyczony szlak pieszy przeplatający przepiękne tereny nadleśnictwa. Ścieżka rozpoczyna się przy samej siedzibie nadleśnictwa, dotrzeć tu można samochodem (dla zmotoryzowanych przygotowano parking), ale i rowerem.